

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

TRẦN BÁCH TÙNG

**HẠN CHẾ BỎ HỌC Ở TRƯỜNG THCS
TRONG QUẢN LÝ TRƯỜNG HỌC TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN VỊ XUYÊN TỈNH HÀ GIANG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Thái Nguyên - 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

TRẦN BÁCH TÙNG

**HẠN CHẾ BỎ HỌC Ở TRƯỜNG THCS
TRONG QUẢN LÝ TRƯỜNG HỌC TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN VỊ XUYÊN TỈNH HÀ GIANG**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. Đặng Thành Hưng

Thái Nguyên - 2013

Xác nhận của người hướng dẫn

Xác nhận của Khoa Tâm lý-Giáo dục

PGS.TS. Đặng Thành Hưng

TS. Phùng Thị Hằng

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, dưới sự hướng dẫn của PGS.TS Đặng Thành Hưng, các số liệu và kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn là trung thực, được các đồng tác giả cho phép sử dụng và chưa được công bố trong bất kỳ một công trình nào khác.

Thái nguyên, ngày 08/4/2013

Tác giả

Trần Bách Tùng

LỜI CẢM ƠN

Với tất cả sự thành kính và tình cảm chân thành của người học trò, tác giả xin bày tỏ sự kính trọng và biết ơn sâu sắc tới các thầy giáo, cô giáo trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên; Học viện GDVN.

Đặc biệt tác giả xin trân trọng cảm ơn sự quan tâm chỉ dạy, sự giúp đỡ tận tình, thân thiện của PGS.TS Đặng Thành Hưng, người thầy đã tận tình giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Tác giả xin được trân trọng cảm ơn các đồng chí lãnh đạo, chuyên viên phòng GD&ĐT huyện Vị Xuyên; cán bộ, giáo viên, các bậc phụ huynh và các em học sinh các trường Trung học cơ sở trong huyện Vị Xuyên, cùng gia đình, bạn bè, người thân, đã tạo điều kiện cho việc học tập, nghiên cứu và giúp tác giả hoàn thành luận văn này. Do thời gian nghiên cứu chưa nhiều, mặc dù bản thân đã có nhiều cố gắng, song không tránh khỏi những thiếu sót trong nội dung trình bày luận văn.

Tác giả rất mong nhận được sự chỉ dẫn và góp ý chân thành của các nhà nghiên cứu khoa học, các thầy giáo, cô giáo và bạn bè đồng nghiệp.

Xin trân trọng cảm ơn !

Thái Nguyên, ngày 08 tháng 04 năm 2013

Tác giả

Trần Bách Tùng

MỤC LỤC

	Trang
Trang bìa phụ	
Lời cảm ơn	
Lời cam đoan	
Mục lục.....	i
Danh mục bảng.....	ii
Danh mục đồ thị.....	iii
Danh mục từ viết tắt.....	iv
MỞ ĐẦU	1
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA VIỆC HẠN CHẾ BỎ HỌC Ở TRƯỜNG THCS TRONG QUẢN LÝ TRƯỜNG HỌC	4
1.1. Vài nét khái quát lịch sử về vấn đề nghiên cứu.....	4
1.1.1. Quan điểm lý luận chung.....	4
1.1.2. Các nghiên cứu trong tâm lý học, giáo dục học liên quan đến hiện tượng học sinh bỏ học.....	4
1.1.3. Các nghiên cứu tình hình bỏ học ở Hà Giang.....	5
1.2. Những khái niệm có liên quan đến đề tài.....	6
1.2.1. Quản lý giáo dục.....	6
1.2.2. Quản lý trường học.....	8
1.2.3. Học sinh bỏ học.....	11
1.2.4. Học sinh THCS.....	13
1.3. Một số lý luận về quản lý giáo dục thcs ở cấp huyện và việc hạn chế bỏ học ở trường THCS.....	14
1.3.1. Chức năng, nhiệm vụ quản lý của phòng GD&ĐT.....	14
1.3.2. Nhiệm vụ quản lý trường THCS của phòng GD&ĐT.....	16
1.3.3. Quản lý học sinh và quản lý chuyên môn GV ở cấp trường THCS....	17
1.3.4. Đặc điểm tâm lý-Xã hội của HS THCS.....	18

1.3.5. Nội dung quản lí trường học nhằm hạn chế học sinh bỏ học	20
1.3.6. Những yếu tố ảnh hưởng đến việc bỏ học của học sinh THCS.....	23
1.4. Kết luận chương 1.....	27
Chương 2: THỰC TRẠNG VIỆC HẠN CHẾ BỎ HỌC Ở TRƯỜNG THCS TRONG QUẢN LÝ TRƯỜNG HỌC Ở HUYỆN VỊ XUYÊN TỈNH HÀ GIANG	29
2.1. Khái quát về tình hình giáo dục huyện vị xuyên	29
2.1.1. Tình hình tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Vị Xuyên.....	29
2.1.2. Tình hình phát triển giáo dục ở huyện Vị Xuyên.....	31
2.1.3. Tình hình phát triển giáo dục THCS huyện Vị Xuyên.....	35
2.2. Thực trạng học sinh bỏ học ở các trường thcs trên địa bàn huyện vị xuyên tỉnh hà giang.....	44
2.2.1. Nhận thức của CBQL, GV trường THCS về bỏ học của học sinh. ...	44
2.2.2. Tình hình bỏ học của HS THCS ở các trường trong huyện.	48
2.2.3 Nguyên nhân bỏ học	49
2.2.4. Nhận định chung về thực trạng bỏ học.....	56
2.3. Thực trạng các biện pháp hạn chế bỏ học ở các trường thcs huyện vị xuyên	56
2.3.1. Các biện pháp chỉ đạo của phòng GD&ĐT.....	56
2.3.2. Các biện pháp quản lí ở cấp trường THCS.....	56
2.3.3. Nhận định chung về thực hiện các biện pháp.....	61
2.4. Đánh giá chung.....	61
2.4.1. Thành tựu và hạn chế.....	61
2.4.2. Những thuận lợi và khó khăn.	63
2.4.3. Nguyên nhân của thành tựu và hạn chế.....	65
2.5. Kết luận chương 2.....	66

Chương 3: CÁC BIỆN PHÁP HẠN CHẾ BỎ HỌC Ở TRƯỜNG THCS TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN VỊ XUYÊN TỈNH HÀ GIANG	67
3.1. Nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	67
3.1.1. Căn cứ vào Hiến pháp nước Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam, Luật giáo dục và Điều lệ trường THCS.....	67
3.1.2. Căn cứ vào chủ trương của Đảng và Nhà nước về hạn chế tình trạng học sinh bỏ học	67
3.1.3. Căn cứ vào chủ trương của Bộ Giáo dục - Đào tạo về việc xây dựng trường THCS thân thiện, học sinh tích cực	68
3.1.4. Các văn bản chỉ đạo của UBND tỉnh Hà Giang, UBND huyện Vị Xuyên về việc phòng chống tình trạng học sinh bỏ học.....	69
3.2. Các biện pháp hạn chế bỏ học ở trường THCS trên địa bàn huyện vị xuyên ..	70
3.2.1. Nhóm biện pháp chỉ đạo của Phòng GD&ĐT	70
3.2.2. Biện pháp chuyên môn	75
3.2.3. Biện pháp xã hội	79
3.2.4. Biện pháp kinh tế-công nghệ.....	83
3.3. Đánh giá các biện pháp hạn chế bỏ học ở trường THCS qua các ý kiến chuyên gia.....	84
3.3.1. Mục đích, qui mô, địa bàn và thành phần tham gia đánh giá.....	84
3.3.2. Nội dung đánh giá.....	85
3.3.3. Phương pháp và kĩ thuật tiến hành	85
3.3.4. Kết quả đánh giá	85
3.5. Kết luận chương 3.....	87
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	90
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	93

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1 Học sinh năm học 2009 - 2010.....	36
Bảng 2.2 Học sinh năm học 2010 - 2011	36
Bảng 2.3 Học sinh năm học 2011 - 2012	37
Bảng 2.4 Tổng số học sinh hao hụt ở các khối lớp.	39
Bảng 2.5 Số lượng HS TN THCS năm 2009 đến 2012	41
Bảng 2.6 Về đội ngũ giáo viên (GV) năm học 2011- 2012	42
Bảng 2.7 Về đội ngũ CBQL ở các trường (2011 - 2012).....	43
Bảng 2.8 Chất lượng giáo dục 2 mặt ở năm học 2011 – 2012(theo báo cáo của PGD Vị Xuyên)	47
Bảng 2.9 Số liệu học sinh bỏ học trong ba năm.....	48
Bảng 2.10 Học sinh bỏ học từ ngày 01/06/2012 đến 05/08/2012.....	49
Bảng 2.11 Thống kê học sinh bỏ học theo nghề nghiệp của gia đình.....	50
Bảng 2.12 Thống kê học sinh bỏ học theo điều kiện kinh tế của gia đình HS51	51
Bảng 2.13 Nguyên nhân bỏ học nhìn từ phía học sinh	51
Bảng 2.14 Những biểu hiện của học sinh có nguy cơ bỏ học.....	52
Bảng 2.15 Những việc làm của học sinh sau khi bỏ học	52
Bảng 2.16 Những khó khăn của cha mẹ học sinh khi cho con đi học	53
Bảng 2.17 Những yếu tố duy trì việc học của học sinh (theo cách nhìn của cha mẹ học sinh).....	53
Bảng 2.18 Sự quan tâm của cha mẹ học sinh đối với việc học của con	53
Bảng 2.19 Nguyên nhân nhìn từ phía CBQL và GV	55
Bảng 2.20 Đánh giá biện pháp hành chính	57
Bảng 2.21 Đánh giá biện pháp chuyên môn	58
Bảng 2.22 Đánh giá biện pháp xã hội	59
Bảng 2.23 Đánh giá biện pháp kinh tế-công nghệ	60
Bảng 3.24 Khảo sát sự cần thiết của các biện pháp	86
Bảng 3.25 Khảo sát tính khả thi của các biện pháp:	86

DANH MỤC ĐỒ THỊ

Đồ thị 2.1 Tổng số học sinh THCS từ năm học 2009 - 2010 đến 2011 - 2012.... 37

Đồ thị 2.2 Học sinh khối 6, 7, 8, 9 từ năm học 2009 - 2010 đến năm 2011 - 2012... 38